

**KUORTANEEN KUNNAN
KOULULAISTEN AAMU- JA
ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA
11.8.2026 ALKAEN**

- 1. Toiminnan lähtökohdat ja lainsäädäntö**
- 2. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet**
- 3. Toiminnan järjestäminen**
- 4. Ohjaajat ja toiminnan organisointi**
- 5. Maksut**
- 6. Turvallisuus ja vakuutusasiat**
- 7. Sisällölliset painoalueet (opetushallituksen ohjeistuksen pohjalta)**
- 8. Tukea tarvitsevat lapset (opetushallituksen ohjeistuksen pohjalta)**
- 9. Yhteistyö ja tiedottaminen**

1. Toiminnan lähtökohdat ja lainsäädäntö

Kuortaneen kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma on laadittu Opetushallituksen antamien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden pohjalta, paikalliset erityispiirteet huomioon ottaen sekä huomioiden 1.8.2025 alkaen voimaan tulleet muutosmääräykset. Toimintasuunnitelma päivitetään sisällöllisesti aina tarvittaessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain 48 a- luvun mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, jota kunta voi järjestää tai hankkia ja saada siihen valtionosuutta. Toiminnan järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista.

Jos kunta järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnassa toimivien peruskoulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 20 c §:ssä ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole subjektiivinen oikeus kuten varhaiskasvatuspalvelut sen lainsäädännössä määrittelemällä tavalla. Opetushallitus on hyväksynyt perusopetuslain 48 a §:n 3 momentin mukaiset aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteita ja sisältöjä ohjaavat perusteet, joihin tämä aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma perustuu.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle ennen ja jälkeen koulupäivän.

Toiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen tukemalla lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä koulunkäyntiä ja oppimista. Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lapsen vapaa-aikaan. Tavoitteena on avoin, rohkaiseva ja kiireetön ilmapiiri.

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yksilöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista.

Perusopetuslain 48 a –

Perusopetuslaki (628/1998) 14 § (muutettu 477/2003) 20 b §, 20 c §, 20 d §, 20 e §, 20 h §

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 1137/2003

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 1138/2003

Valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 115/2004

Opetushallituksen antamat perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011. Muutettu 13.2.2025.

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä

2. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle.

Yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa pyritään edistämään lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia seuraavista näkökulmista:

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden (2011) mukaisesti toiminnan yleiset tavoitteet:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Kuortaneen kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteina edellä mainittujen lisäksi ovat:

- turvallisen aamu- ja iltapäivän mahdollistaminen koululaiselle
- perheen sujuvan arjen mahdollistaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan avulla
- liikunnan ja yleisen aktiivisuuden ylläpitäminen lapsen arjessa huomioiden koulupäivän kuormittavuus
- monipuolisen tekemisen mahdollistaminen
- kaveri – ja tunteitaiteiden tukeminen ja harjoittelu sekä erilaisuuden hyväksyminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta. Toiminnan järjestämiseen liittyvien ratkaisujen tulee tukea asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Toiminnassa huolehditaan toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteeksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten itseluottamusta ja monipuolisten vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Toiminta innostaa ja tukee lapsia myös omien vahvuuksien löytämiseen ja oman osaamisen kehittämiseen, valmentaa itsestä huolehtimiseen ja antaa mahdollisuuksia luovaan itsensä toteuttamiseen. Lisäksi se ohjaa lapsia kasvamaan vähitellen aktiiviseen, terveelliseen ja kestäväan elämäntapaan. Myös teknologia tuo lisäarvoa oppimisympäristöihin ja osaamisen kehittämiseen sekä mahdollistaa

uudenlaisia tapoja oppia ja toimia. Aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa myös mahdollisuuden lepoon ja itsekseen olemiseen.

3. Toiminnan järjestäminen

Kunnan tai kaupungin tulee järjestäessään aamu- ja iltapäivätoimintaa noudattaa Opetushallituksen asettamia toiminnan perusteita.

Aamu- ja/tai iltapäivätoimintaryhmä perustetaan koululle, mikäli palveluun oikeutettuja oppilaita hakeutuu hakuaikana vähintään viisi jokapäiväistä käyttäjää.

Lain mukaan aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota 570 tuntia (n. 3 h/pv) tai 760 tuntia (n. 4 h/pv) koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään klo 6.45 – 17 välisenä aikana.

Toimintaa järjestetään koulujen työpäivinä. Loma-aikoina tai viikonloppuisin toimintaa ei ole. Koululaisten kesäloma-ajan hoidosta on erillinen sivistyslautakunnan hyväksymä suunnitelma.

Lapsiryhmän koko

Lapsiryhmän kokoa APIP-toiminnassa ei ole säädelty lailla eikä se vaikuta saatavaan valtiontukeen. Kuortaneella mitoitus lasketaan siten, että yhdellä ohjaajalla on 13 lasta. Kunta ei palkkaa henkilökohtaisia ohjaajia APIP-toiminnan ajalle eikä APIP-toiminnassa oppilaalla ei ole subjektiivista oikeutta avustajapalveluihin.

Oppilaan huoltaja vastaa oppilaan tuomisesta ja hakemisesta toimintapaikasta.

Toiminnassa käytetään turvallisia koulun tiloja tai muita toimintaan soveltuvia tiloja koulun läheisyydessä.

Soveltamisohje

Muissa, kuin edellä mainituissa tilanteissa ja mitoituksella toimintaa tuotetaan tarvittaessa vain erillisen sopimuksen perusteella Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa, koskien perusopetuslain 20 c §:ssä ja 20 i §:ssä tarkoitettuja lapsia (aikaisemman kehitysvammalain ja uuden vammaispalvelulain perusteilla).

Hakuaika

Toimintaan haetaan varhaiskasvatustaun yhteydessä esikouluvuoden maaliskuussa sähköisellä lomakkeella. Hakuilmoitus on Nokipostissa ja muistutamme esiopetuksen täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevia myös Päikyn kautta viestillä. Sähköinen hakulomake löytyy kunnan nettisivuilta. Päätöksen APIP-paikasta tekee varhaiskasvatuspäällikkö. Aamu- ja iltapäivätoimintapaikka myönnetään toisen luokan kevääseen asti.

Mikäli lapsi ei enää tarvitse paikkaa, sen voi irtisanoa kunnan nettisivuilta löytyvällä lomakkeella. Irtisanoutuminen astuu voimaan irtisanoutumisilmoituksesta seuraavan kuun alusta.

Poikkeustilanteet lapsen osallistumisessa

Jos lapsen koulunkäyntikyky on tilapäisesti heikentynyt tai riittämätön, voidaan lapsen osallistumisoikeutta aamu- ja iltapäivätoimintaan joutua rajoittamaan.

4. Ohjaajat ja toiminnan organisointi

Perusopetuslain 48 e §:n mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia.

Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 8 a luvussa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusvaatimuksista.

Ohjaajat ovat kaikki yhdistelmätyöntekijöitä, eli aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajana toimimisen lisäksi heillä on koulun puolella koulunkäynninohjaajan rooli luokkatyössä.

Vastaava ohjaaja vastaa toiminnan suunnittelusta, organisoinnista, seurannasta, arvioinnista (kyselyt), kehittämisestä ja raportoinnista.

5. Maksut

Sivistyslautakunta päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kuukausimaksuista.

Maksuna APIP-toimintaan ja kesälomahoitoon osallistumisesta peritään koululaisilta asiakasmaksu läsnäolopäivien mukaan seuraavasti:

-	0 (=varausmaksu) - 5 päivää	30 euroa
-	6 – 10 päivää	60 euroa
-	11 – 15 päivää	120 euroa
-	16 tai enemmän	150 euroa

Maksu sisältää aamupalan ja välipalan, mikäli lapsi on hoidossa siihen aikaan, kun nämä ovat tarjolla (aamupala klo 7.30-8 välillä ja välipala klo 14).

Hoitopäivien varaukset tehdään Päikyn kautta . Hoitovaraukset pitää tehdä viimeistään 8 vuorokautta ennen hoitoviikon alkamista, sunnuntaina klo 23:59 mennessä.

Koululaisten Apip-toiminnan maksu laskutetaan jälkikäteen. Viivästyskorko peritään eräpäivästä korkolain mukaan. Asiakasmaksut ovat ulosottokelpoisia.

Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Kuortaneella rajat ovat varhaiskasvatustilain mukaiset maksurajat muilta osin, mutta varausmaksu (30 euroa) peritään kaikilta samansuuruisina. Maksuvapautusta haetaan täyttämällä tulosevityslomake nettisivujen kautta.

Huom.: Maksuvapautusta tai alennusta ei myönnetä takautuvasti, vaan se tulee voimaan seuraavan kuukauden alusta päätöksen mukaan.

6. Turvallisuus ja vakuutusasiat

Kouluilla olevat aamu- ja iltapäivätoimipaikat toimivat kouluille laadittujen turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset on vakuutettu.

7. Sisällölliset painoalueet (opetushallituksen ohjeistuksen pohjalta)

Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisällöt suunnitellaan niin, että toiminta muodostuu lapsen kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi, joka tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta, esteettisiä kokemuksia, vireyttä edistävää liikuntaa, ulkoilua ja mahdollisuutta omaan toimintaan, rentoutumiseen ja lepoon. Erityisesti kiinnitetään huomiota leikkiin ja luovaan toimintaan sekä myönteisiin elämyksiin.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- kädentaidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

8. Tukea tarvitsevat lapset (opetushallituksen ohjeistuksen pohjalta)

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Silloinkin, kun kyse on perusopetuslain mukaisesti oppimisen ja koulukäynnin tukea tarvitsevista lapsista, toiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnan tulee tukea itsetunnon ja omatoimisuuden kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä lasten omien edellytysten mukaisesti. Lapsia kannustetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen. Heille tarjotaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin ja yhdessä toimimiseen.

Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä kehityksessään tukea tarvitseville lapsille. Leikin merkitys korostuu varsinkin nuorimpien osalta. Monipuolinen toiminta ja toiminnalliset työtavat edistävät lasten kehitystä. Liikunta, pelit ja leikit ovat hyviä välineitä myös sääntöjen noudattamisen ja itsesäätelyn harjaannuttamiseen. Yhdessä toimimisen taitoihin ja myönteisen vuorovaikutuksen edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Tilojen ja välineiden tulee olla myös tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin sopivia. Huomiota kiinnitetään muun muassa tilojen kokoon, muunneltavuuteen ja esteettömyyteen sekä kulkureittien toimivuuteen. Oikein suunnitelluilla ratkaisuilla tuetaan lasten omatoimista ja helppoa liikkumista ja toimimista tiloissa.

Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta

9. Yhteistyö ja tiedottaminen

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet määrittävät yhdeksi toiminnan tavoitteeksi kodin kasvatustyön tukemisen, mikä edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa. Tavoitteena on, että ohjaajien ja vanhempien välinen yhteistyö on osa iltapäivätoiminnan arkea. Samoin kuin kaikessa kasvatustyössä, myös aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajat ovat vaitiolovelvollisia.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat osallistuvat koulujen vanhempainiltoihin, mikäli mahdollista ja he tapaavat lasten vanhempia myös arkisin kun lapsia haetaan kotiin. Tiedotettavista asioista viesti kulkee kirjallisten tiedotteiden Wilman/Päikyn sekä tekstiviestien välityksellä. Vanhemmille tulee tiedottaa riittävästi toiminnasta ja mahdollisista poikkeustilanteista. Vanhempia kannustetaan olemaan yhteydessä iltapäivätoiminnan ohjaajiin, rehtoriin ja varhaiskasvatuspäällikköön.